

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дрозденка Максима Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 347, 350, частини другої статті 383, частини другої статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України 1960 року, пункту 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кримінального процесуального кодексу України

Київ
22 липня 2026 року
№ 194-3(I)/2026

Справа № 3-159/2026(353/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуєчого,
Грищук Оксани Вікторівни,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дрозденка Максима Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 347, 350, частини другої статті 383, частини другої статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України 1960 року, пункту 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Дрозденко М.В. із клопотанням перевірити на відповідність статтям 3, 8, 10, 19, 41, 55, 59,

62, 63, 129 Конституції України (конституційність) статті 347, 350, частину другу статті 383, частину другу статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України 1960 року (далі – Кодекс 1960 року), пункт 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до статті 347 Кодексу 1960 року „апеляція може бути подана:

- 1) на вироки, які не набрали законної сили, ухвалені місцевими судами;
- 2) на постанови про застосування чи незастосування примусових заходів виховного і медичного характеру, ухвалені місцевими судами.

Апеляція також може бути подана:

- 1) на ухвали (постанови), ухвалені місцевим судом, про закриття справи або направлення справи на додаткове розслідування;
- 2) на окремі ухвали (постанови), ухвалені місцевим судом;
- 3) на інші постанови місцевих судів у випадках, передбачених цим Кодексом“.

Згідно зі статтею 350 Кодексу 1960 року „в апеляції зазначаються:

- 1) назва суду, якому адресується апеляція;
- 2) особа, яка подає апеляцію;
- 3) вирок, ухвала чи постанова, на які подається апеляція, і назва суду, який їх постановив;
- 4) вказівка на те, в чому полягає незаконність вироку, ухвали, постанови та доводи на її обґрунтування;
- 5) прохання особи, яка подає апеляцію;
- 6) перелік документів, які додаються до апеляції.

При обґрунтуванні прокурором та захисником необхідності зміни чи скасування вироку, ухвали, постанови апеляція повинна містити посилання на відповідні аркуші справи“.

„У касаційному порядку також можуть бути перевірені вироки місцевих судів, постанови (ухвали) цих судів у справах про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру, інші постанови (ухвали), які перешкоджають подальшому провадженню у справі, ухвали апеляційного суду, постановлені щодо цих вироків, постанов (ухвал), крім випадків, коли

апеляційною інстанцією зазначені рішення скасовано, а справу направлено на нове розслідування чи новий судовий розгляд, а також ухвали апеляційного суду, постановлені ним в апеляційному порядку щодо видачі особи (екстрадиції)“ (частина друга статті 383 Кодексу 1960 року).

Згідно з частиною другою статті 388 Кодексу 1960 року „касаційні скарги на судові рішення, зазначені в частині другій статті 383 цього Кодексу, передаються судді касаційного суду, що визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16² цього Кодексу, який протягом 15 діб з часу їх надходження вирішує питання про витребовування справи. Справа не витребовується, якщо скарга відповідно до вимог статті 350, частини другої статті 383, статті 384, частини другої статті 386, частини першої статті 398 цього Кодексу не може бути предметом розгляду суду касаційної інстанції. Про прийняте рішення суддя виносить мотивовану постанову, копія якої надсилається прокуророві чи особі, яка подала скаргу. Постанова оскарженню не підлягає. Відмова у витребовуванні справи не перешкоджає витребовуванню справи при повторному надходженні скарги за умови усунення зазначених у постанові суду недоліків і якщо вона надійшла в межах строку, визначеного статтею 386 цього Кодексу, або не пізніше одного місяця з дня одержання копії постанови про відмову у витребовуванні справи“.

Згідно з пунктом 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кодексу «апеляційні та касаційні скарги, заяви про перегляд судових рішень у кримінальних справах, які були розглянуті до набрання чинності цим Кодексом, або у справах, розгляд яких не завершено з набранням чинності цим Кодексом, подаються і розглядаються у порядку, що діяв до набрання чинності цим Кодексом, з урахуванням положень, передбачених § 3 розділу 4 Закону України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“».

2. Дрозденко М.В. стверджує, що застосування оспорюваних приписів Кодексу 1960 року та Кодексу „призвело до непропорційного обмеження права

на судовий захист, права на захист у кримінальному провадженні, доступу до апеляційного та касаційного перегляду, а також права цивільного позивача на ефективну участь у провадженні“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу також зазначає, що „право на судовий захист не може бути зведене до формального існування судової процедури. Якщо норми процесуального закону повністю блокують перегляд питання, яке безпосередньо впливає на право на захист, мову обвинувачення, можливість експертизи, додаткове розслідування або права цивільного позивача, таке обмеження є непропорційним“.

Крім того, автор клопотання звертає увагу, що пункт 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кодексу „не може тлумачитися як підстава для безстрокового збереження застарілої процесуальної моделі без компенсаторних гарантій. Коли справа триває понад розумний строк, держава повинна забезпечити особі ефективні засоби захисту, а не залишати її у процедурі, яка не передбачає перегляду суттєвих проміжних рішень“.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається, зокрема, на приписи Конституції України, Кодексу 1960 року, Кодексу, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності статей 347, 350, частини другої статті 383, частини другої статті 388 Кодексу 1960 року, пункту 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кодексу, а фактично висловив незгоду із застосуванням судами оспорюваних приписів Кодексу 1960 року, Кодексу та судовими рішеннями щодо неможливості оскарження судових рішень.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм для їх застосування до конкретного випадку є складовими правозастосування і не належать до повноважень Конституційного Суду України [ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016, Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 20 листопада 2019 року № 70-у(II)/2019].

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга Дрозденка М.В. не відповідає вимогам статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дрозденка Максима Вікторовича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) статей 347, 350, частини другої статті 383, частини другої статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України 1960 року, пункту 15 розділу XI „Перехідні положення“ Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

